

Levné zrcadlovky

Vyberte si jeden z pěti zajímavých digitálních fotoaparátů CD

RANI TOLIMAT

Člověk ochotný investovat do fotografické výbavy okolo 25 tisíc má dnes dvě možnosti – špičkový kompakt nebo levnou zrcadlovku. V prvním případě získá již v základním balení vše, co k fotografování potřebuje – objektiv s dobrým rozsahem ohniskových vzdáleností, špičkovou elektroniku, často i slušný videorežim nebo možnost zaostřit již na vzdálenost několika centimetrů. Mnoho uživatelů ale vyžaduje především optickou kvalitu.

Mezi hlavní nevýhody kompaktních patří malé snímače generující hodně šumu a elektronické hledáčky s pomalejším překreslováním scény.

Digitální zrcadlovky se většinou prodávají v sadě s jednoduchým základním objektivem, který nenabízí velký rozsah ohniskových vzdáleností a ani nijak ohromující optickou kvalitu. Základní objektiv lze kdykoli vyměnit za jiný, což je na jednu stranu velkou výhodou zrcadlovek, zároveň to znamená další investice. Zrcadlovky neumějí točit video, nemůžeme ani fotografovat přes displej, což pro mnohé uživatele představuje základní vlastnost digitálních fotoaparátů. O ostření na dva centimetry můžeme jen snít, pokud si nepořídíme speciální makroobjektiv. Na první pohled se může zdát,

že ani kvalita fotografií na špičkové kompakty nestačí – u snímků z některých fotoaparátů chybí rozjasněné barvy a výrazné kontrasty, fotografie působí šedivě. V čem tedy spočívá výhoda zrcadlovek?

Ve skutečnosti je těchto výhod spousta, jednu věc je ale nutné zdůraznit – využijí je hlavně lidé, kteří to s fotografováním myslí opravdu vážně a přemýšlejí jak o kompozici, tak i o výsledné podobě snímku, která může vyžadovat pracně dodatečné úpravy v počítači. Pokud se tím někdo nechce zabývat a záleží mu na „hezkých fotografiích“ v jakékoli situaci bez úprav, je možné, že mu dobrý kompakt poslouží lépe. Mezi hlavní výhody zrcadlovek patří velký snímač, na němž nejsou jednotlivé pixely tak natěsnány jako na miniaturních

snímačích kompaktních, a proto na něm nevzniká tak výrazný šum. U málokterého kompaktního lze použít vyšší citlivost než ISO 400, u zrcadlovek lze bez potíží fotografovat i s tak extrémní hodnotou, jakou je ISO 1 600 nebo dokonce i 3 200. Zrcadlovka se tedy uplatní i v divadle, na koncertě, v zoo a na dalších místech, kde je málo světla a blesk z mnoha důvodů nelze použít.

Velký snímač znamená mnohem větší možnosti práce s hloubkou ostrosti. U kompaktních prakticky nelze dosáhnout úplně rozostřeného pozadí. Se zrcadlovkou musíme naopak dávat pozor, abychom udrželi v ostré oblasti celý ústřední motiv. I tuto vlastnost mohou začátečníci považovat spíše za nevýhodu, zkušenější fotografové ji ale ocení.

Další velkou výhodou je hledáček. Elektronický hledáček (EVF) kompaktních sice zobrazuje mnohé informace o fotografických hodnotách a třeba i živý histogram, je ale příliš pomalý a vinou omezeného rozlišení nezachytí drobné detaily. Vynikající optickou kvalitou hledáček zrcadlovek ocení zejména milovníci akční fotografie, kteří u EVF zehrají na pomalé překreslování pohybů.

Poslední podstatnou výhodou zrcadlovek je možnost výměny objektivů – tedy opět vlastnost oslovující pouze opravdové nadšence. Dobrá skla často stojí více než tělo, nabízejí ale nekonečné množství možností a navíc se neopotřebují tak rychle jako samotný fotoaparát. Časem lze tedy vyměnit pouze tělo, objektivy vám ale zůstanou.

V tomto čísle testujeme pět digitálních zrcadlovek nejlevnější kategorie. Platí pro ně všechny zmíněné výhody a nevýhody, přesto mezi nimi lze nalézt jisté rozdíly. Více si o nich řekneme v profilech jednotlivých fotoaparátů.

Canon nebo Nikon?

Vítězem testu se nakonec stal Canon 350D. Jeho primát nicméně není jednoznačný a v mnoha ohle-

dech je dokonce v porovnání s druhým z nejlepších modelů, Nikonem D70s, sporný.

Oba fotoaparáty mají některé znaky společné, jinde se ovšem zásadně liší a nelze říci, že by jedno řešení bylo lepší než druhé. Společným znakem je především kvalita snímků a funkční výbava. Canon nabízí vyšší rozlišení, lepší rozsah citlivosti a o něco méně šumu při vysoké hodnotě ISO, fotografie z Nikonu jsou zase mírně ostřejší. I ve funkční výbavě by se našly drobné rozdíly (předsklopení zrcátka u Canonu vs. lepší synchronizační čas blesku u Nikonu), jsou ale málo podstatné.

Mnohem významnější je rozdíl v ergonomii. Canon je malý a lehký, Nikon robustní. Každému uživateli může vyhovovat něco jiného. Výrazně se liší i ovládání – Nikon s dvěma ovládacími kolečky a spoustou tlačítek vyžaduje jistou zručnost, pak je ale veškeré nastavení otázkou chvilky. Canon více spoléhá na LCD displej a menu, což vyhovuje méně zkušeným uživatelům.

Nakonec rozhodla skutečnost, že si Canon lépe rozumí s formátem JPG. Snímky z něj jsou na první pohled „líbivější“, nemá na rozdíl od Nikonu sklony k podexpozici. Zkušenější uživatelé namít-

nou, že úprava v počítači je dílem několika vteřin a výsledek může být mnohem lepší, zejména při fotografování do RAW. Jistě, ale pokud si fotoaparát pořídí začátečník, vyžaduje většinou co nejlepší snímky bez zpracování – a PC WORLD není časopisem pro fotografické speciality.

Poslední poznámka: hodnocení se týká jen těl fotoaparátů, nikoli setových objektivů (Canon 18–55 vs. Nikkor 18–70). Pokud bychom je vzali v úvahu, jednoznačně by zvítězil Nikon. 5 0581/VAC

Canon 350D

Nástupce legendárního modelu 300D je malý a lehký, navenek se blíží spíše některému ze špičkových kompaktních přístrojů než největšímu konkurentovi mezi zrcadlovkami, Nikonu D70s. Canon se zjevně snaží oslovit spíše dosavadní uživatele kompaktních, kteří malé rozměry jistě ocení. Pro mnohé tradiční uživatele zrcadlovek je ale 350D naopak až příliš titěrný – maličk levé ruky se na něj při fotografování nevejde, což může leckomu vadit. Situaci částečně řeší přídatný grip s druhou baterií a spouští pro fotografování na výšku, který mnozí prodejci nabízejí přímo v základním balení.

Také ovládání působí pro zkušené uživatele trochu nezvykle – mnohé parametry se při nastavení zobrazí na hlavním LCD, nikoli na stavovém displeji, jak bývá zvykem. Je to méně pohodlné a displej ubírá přístroji energii, lidé zvyklí na kompakty to ale ocení.

Trochu smíšené pocity z rozměrů a ovládání bohatě vyváží vynikající funkční výbava. Model 350D nabízí prakticky vše, co lze od fotoaparátu v této třídě čekat – vynikající rozsah citlivosti ISO 100–1 600, sekvenční snímání rychlostí 3 snímky za vteřinu, běžné i kontinuální automatické ostření, možnost ručního doladění barevné teploty apod. Ve srovnání s největším rivalem od Nikonu chybí snad jen bodové měření expozice a samostatné asistenční přisvícení pro automatické ostření ve slabém světle. Canon 350D k tomu používá vestavěný blesk, což místy působí dosti rušivě. Velkou výhodou je zato možnost předsklopení zrcátka při fotografování s dlouhými časy, což u Nikonu nenajdeme.

Kvalitě fotografií nelze vytknout prakticky nic, snad jen setový objektiv by mohl udržet ostřejší kresbu v rozích, ale za to fotoaparát nemůže. Do ISO 400 jsou snímky prakticky bez šumu, při vyšší citlivosti se samozřejmě nějak objeví, ale díky vynikající práci snímače typu CMOS je ho méně než u konkurenčních typů se snímači CCD. Ve srovnání s Nikonem i Minoltou vypadají fotografie bez úprav v počítači o něco lépe, pochvalu zasluží automatické vyvážení bílé. Náročný uživatelé asi i tak dají přednost formátu RAW, i při běžném fotografování do JPG ale 350D uživatelé v drtivě většině odmění vynikajícími snímky, což u konkurenčních modelů nemusí být vždy pravidlem.

Výbava: ★★★★★
Výkon: ★★★★★
Cena: ★★★★★

Fotoaparát	Rozlišení (MP)	Snímač	Velikost snímače (mm)	Citlivost (ISO)	Expozice EV +/-	Rychlost závěrky	Hledáček	Kvalita hledáčku	Synchronizace blesku	Vyvážení bílé	Sekvenční snímání	Baterie	Paměťové karty	Displej úhlopříčka, body	Rozměry (mm)	Hmotnost (jen tělo – g)	Cena těla přístroje včetně DPH	Cena setu včetně DPH	K testu zapůjčila firma
Canon 350D	8	CMOS	22,2 × 14,8	100–1 600	+/- 2EV po 1/3n.1/2 EV	30–1/4 000	zrcadlo	★★★★★	1/200	A, M, 6 předvoleb	3 s/s	Li-ion	CF	4,6 cm, 115 000	127 × 94 × 64	485	23 990 Kč	27 990 Kč	Canon, www.canon.cz
Konica Minolta Dynax 5D	6	CCD	23,5 × 15,0	100–3 200	+/- 2EV po 1/3n.1/2 EV	30–1/4 000	hranol	★★★★★	1/200	A, M, 8 předvoleb, BT	3 s/s	Li-ion	CF	6,4 cm, 115 000	130,5 × 92,5 × 66,5	590	22 490 Kč	25 990 Kč	Minolta, www.konicaminolta.cz
Nikon D70s	6	CCD	23,7 × 15,6	200–1 600	+/- 5EV po 1/3 EV	30–1/8 000	hranol	★★★★★	1/500	A, M, 6 předvoleb	3 s/s	Li-ion	CF	5,1 cm, 130 000	140 × 111 × 78	680	25 990 Kč	32 990 Kč	Nikon s.r.o., www.nikon.cz
Olympus E300	8	CCD 4/3	17,3 × 13,0	100–1 600	+/- 5EV po 1/3 EV	30–1/4 000	zrcadlový „porro“	★★★★★	1/200	A, M, 8 předvoleb	2,5 s/s	Li-ion	CF	4,6 cm, 134 000	146 × 85 × 64	640	21 990 Kč*	19 990 Kč*	Olympus, www.olympus.cz
Pentax *ist DS	6	CCD	23,5 × 15,7	200–3 200	+4EV/-2EV po 0,3/0,5 EV	30–1/4 000	hranol	★★★★★	1/180	A, M, 6 předvoleb	3 s/s	4 × AA	SD	5,1 cm, 210 000	125 × 93 × 66	580	22 990 Kč	31 990 Kč	Pentax, www.pentax.cz

* doprodej

Výbava:	★★★★★
Výkon:	★★★★★
Cena:	★★★★★

Konica Minolta Dynax 5D

Minolta 5D má oproti ostatním testovaným zrcadlovkám jednu neoddiskovatelnou výhodu – stabilizátor obrazu přímo v těle. K ostatním fotoaparátům je v případě potřeby zapotřebí koupit stabilizovaný objektiv, který může u dražších modelů stát o desítky tisíc více než verze bez stabilizace.

Fotoaparát je relativně robustní a těžký, blíží se spíše Nikonu D70 než malým modelům od Canonu, Pentaxu či Olympusu. Do ruky padne velmi dobře, na pohled i na pohmat hodně připomíná starší filmové zrcadlovky. Podobně jako Olympus E-300 postrádá Minolta stavový displej, k nastavení veškerých parametrů proto potřebujeme velký LCD displej na zadní straně. To milovníci intuitivního ovládání klasických zrcadlovek patrně neocení. Uspořádání displeje není na pohled zrovna přehledné, nemluvě o energetické náročnosti. Naštěstí displej díky čidlu automaticky zhasne, kdykoli ho přiblížíme k oku.

Mezi ovládacími prvky najdeme několik příjemných novinek, zejména samostatný otočný volič pro vyvážení bílé. Uživatelé mají opravdu široké možnosti – kromě automatiky, ruční kalibrace a základních předvoleb mohou nastavit barevnou teplotu přímo v kelvinech, což je místy k nezaplacení. U předvoleb lze navíc doladit barvy do chladnějšího či teplejšího tónování. Jen je škoda, že předvolby nemají samostatné polohy na voliči, prázdného místa je na něm dost. Velkou pochvalu zaslouží rozsah ISO 100–3 200 s možností volit i ISO 80 pro noční scény.

K automatickému ostření slouží devět ostřicích bodů, tady ale musíme vznést poměrně závažnou výtku – u krajních bodů automatika hlavně ve slabším světle příliš nezabírala, zaostření trvalo dlouho a často se vůbec nepovedlo. Při ostření na střed záběru jsme se s problémy nesesetkali.

Kvalita fotografií je relativně dobrá i se setovým objektivem, který rozhodně nepatří ke špičce (omezená nabídka objektivů je celkově jedním z hlavních nedostatků Minolty). Chromatickou aberaci či jiné optické vady jsme až na výjimky nezaznamenali, jen ostrosti v rozích mohlo být více, totéž platí pro soudkovité zkreslení v širokouhlé poloze. Podobně jako jiné zrcadlovky netrpí Minolta nijak výrazně šumem, do ISO 400 se s ním nesesetkáme vůbec, i při ISO 3 200 se na fotografii dá velmi dobře dívat, částečně je to ale způsobeno softwarovou redukcí šumu, která se projevuje ztrátou drobných detailů. Oproti Canonu 350D ale snímky ve formátu JPG vyžadují častěji úpravu v počítači, především vzhledem k jistým sklonům k podexpozici. Na druhou stranu ale nedochází skoro k žádným přepalům.

Výbava:	★★★★★
Výkon:	★★★★★
Cena:	★★★★★

Nikon D70s

Jako jediný z výrobců by Nikon v testované kategorii mohl mít dva zástupce. Po zralé úvaze jsme se rozhodli pro test dražšího z nich. Z testovaných fotoaparátů je D70s největší a nejtěžší, což mnohé uživatele odradí, majitelé klasických filmových zrcadlovek ale ocení známé tvary i hmotnost. Zkušenější fotografy potěší i ovládání, pokud si člověk dokáže zvyknout na spoustu tlačítek a voličů, jimiž lze měnit jednotlivé parametry. Jako jediný fotoaparát v testu nabízí D70s hned dvě ovládací kolečka, jejichž výhoda je zřejmá například v manuálním expozičním režimu – jedním se ovládá clona, druhým čas a na rozdíl od jiných přístrojů nejsou zapotřebí žádné dvojhmaty. Nejdůležitější hodnoty a parametry se zobrazí na stavovém displeji na horní straně. Zkušený uživatelé tento systém jistě ocení, začátečníkům nebo dosavadním majitelům kompaktních však může oprávněně připadat příliš složitý.

Funkční výbava je velmi dobrá, velkou výhodou je nejkratší synchronizační čas blesku ze všech testovaných přístrojů, tedy 1/500. Potěší i spolehlivé asistenční přisvětlení automatického ostření na přední straně fotoaparátu – na rozdíl od Canonu nebo Minolty není třeba vyklápět blesk. Nevýhodou je naopak ISO 200 jako nejnižší hodnota citlivosti. Pokud člověk neprohlíží snímky v detailním přiblížení s lupou v ruce, na žádný šum nenarazí, ISO 100 by se ale hodilo i z jiných důvodů – například když potřebujeme prodloužit expoziční čas v jasném slunci a clona f32 nestačí.

Na fotografiích si na první pohled všimneme především ostré kresby. Podobně jako předchozí model je D70s vybaven záměrně slabým antialiasingovým neboli změkčovacím filtrem, jehož úkolem je snímky mírně rozostřit, a tak zabránit nežádoucímu efektu jménem moiré (barevná interference v určitých texturách). U D70s se proto moiré může ojediněle objevit, jeho výskyt je ale natolik řídký, že ho za skutečný problém nepovažujeme. Mnozí spíše ocení ostré fotografie.

D70s se navíc zpravidla prodává v setu s objektivem 18–70 f3,5–4,5, který kvalitou ostatní setové objektivy výrazně překonává a kromě občasné vinětače v nejšířším nastavení se mu prakticky nedá nic vytknout. Oproti Canonu 350D ale fotografie v základním nastavení JPG postrádají sytější barvy a D70s má místy tendenci k podexpozici. Řešením je úprava v počítači nebo změna obrazových parametrů ve fotoaparátu – na internetu jsou k dispozici nejrůznější uživatelské grafické křivky, které dovedou charakteristiku JPG snímků zcela změnit, o formátu RAW nemluvě. Opět ale platí, že méně zkušeným uživatelům nemusí tento systém vyhovovat.

Výbava:	★★★★★
Výkon:	★★★★★
Cena:	★★★★★

Olympus E-300

Pokud jsme design Canonu 350D charakterizovali jako pokus o sblížení zrcadlovek s nejvyšší třídou kompakťů, jde Olympus E300 ještě podstatně dále. Popravdě řečeno na první pohled zrcadlovku svým protáhlým tělem vůbec nepřipomíná, zejména pokud se na něj díváme zezadu. Hledáček totiž není umístěn přímo nad objektivem, jak je u zrcadlovek zvykem, ale stranou – vývojáři ve snaze najít co nejextravagantnější tvar obětovali tradiční hranol a místo něj obraz do hledáčku promítá sada několika zrcadel nastavených v nezvyklých úhlech. Těžko říci, jaký to má mít praktický smysl, ke kvalitě obrazu v hledáčku nová koncepce ale rozhodně nijak nepřispěla – hledáček je malý, tmavý a scéna je přes něj vidět ze všech testovaných modelů jednoznačně nejhůře.

To ale není jediná vlastnost, kterou se E-300 od konkurence liší. Jako jediný má výrazně menší snímač, nejde totiž o obvyklý typ APS-C, ale o vlastní formát Olympusu 4/3. Má to vliv mimo jiné na přepočtení ohniskové vzdálenosti objektivů – veškeré reálné hodnoty musíme násobit dvěma.

Ovládáním připomíná E-300 spíše lepší kompakť než zrcadlovku. Stavový displej podobně jako u Minolty 5D chybí, všechny parametry proto musíme nastavovat na LCD displeji. Uživatelé kompakťů jsou na to zvyklí, dlouholetí „zrcadlovkáři“ budou ale patrně žehrat na poněkud nepřehledný systém. Většina funkcí se ovládá stiskem příslušného tlačítka a otočením ovládacího kolečka vpravo nahoře, k ovládání mnoha parametrů ale musíme sundat ruku z objektivu, což při fotografování zdržuje.

Menší snímač podstatně ovlivňuje kvalitu fotografií – jeho vinou je na snímcích přítomen šum v mnohem větší míře, než je u zrcadlovek zvykem. Každý člověk hned pochopí, proč je v základním menu dostupný jen rozsah citlivosti ISO 100–400 a pro hodnoty 800 a 1 600 je třeba v menu aktivovat speciální funkci. Nad ISO 400 totiž šum působí hodně rušivě i na monitoru, natož na vytištěných fotografiích. Kromě vyššího šumu relativně malý snímač výrazněji omezuje možnosti práce s hloubkou ostrosti. Obraz navíc nevykazuje žádnou zvláštní ostrost, objektiv v základní sadě (Zuiko 14–45 mm) trpí zejména v rozích chromatickou aberací.

Když k výše zmíněným výtkám přidáme fakt, že nabídka objektivů pro standard 4/3 je zatím velice chudá, je zřejmé, proč Olympus E-300 i navzdory velmi atraktivní ceně neobsadil v našem hodnocení vyšší pozice. Spíše než o plnohodnotnou zrcadlovku se jedná o model na pomezí mezi touto kategorií a špičkovou třídou kompakťů.

Pentax *ist DS

Výbava:	★★★★★
Výkon:	★★★★★
Cena:	★★★★★

Pentax *ist DS svými rozměry hodně připomíná Canon 350D, je však o něco těžší a některým uživatelům může lépe padnout do ruky. Výraznou pochvalu zaslouží hledáček, který je jasný, světlý a především mnohem větší než u ostatních testovaných fotoaparátů. Při pohledu do hledáčku má člověk dojem, že drží v ruce klasickou filmovou zrcadlovku, což se o ostatních digitálních přístrojích rozhodně říci nedá.

Podle stavového displeje na horní straně by se mohlo zdát, že se vývojáři filmovými zrcadlovkami inspirovali i v ovládání a postavili ho na osvědčeném systému tlačítek a ovládacích koleček jako u Nikonu. Bohužel ale zůstává u pouhého dojmu. Již po zběžném prozkoumání zadní stěny je jasné, že se nevyhneme častým vstupům do menu, tlačítek je totiž na těle pohříchu málo. To, že se i zcela základní fotografické funkce (citlivost, vyvážení bílé, sekvenční snímání apod.) ovládají pomocí šipek na zadním LCD jako u běžných kompakťů, nás ale skutečně zaskočilo. Stavový displej slouží k jedinému účelu – v kreativních expozičních režimech na něm vidíme clonu a čas. Zvolenou hodnotu ISO nebo aktuální vyvážení bílé při fotografování nevidíme vůbec, kdo chce kontrolovat nastavené hodnoty, musí do menu. I Pentax tedy přizpůsobuje svůj výrobek méně zběhlým uživatelům, které může spousta tlačítek a přepínačů spíše odradit. Když už se výrobce vydal touto cestou, je škoda, že menu není alespoň přehlednější.

Podobně jako Nikon D70s nabízí Pentax citlivost až od ISO 200, což je trochu škoda. Ještě slabší je nabídka vyvážení bílé – k dispozici je automatika, ruční kalibrace a pár předvoleb, to je vše. Na jemné doladění v rámci předvoleb nebo dokonce ruční volbu barevné teploty jako u Minolty mohou majitelé *ist DS zapomenout.

Fotografie v běžném formátu JPG udělají radost lidem, kteří na zrcadlovku přecházejí z kompakťů – jsou ostré, kontrastní a plně živých barev. Po bližším prozkoumání ale bohužel zjistíme, že tím fotoaparát maskuje některé poměrně nepříjemné nedostatky obrazového procesoru, především slabší kresbu detailů. Původně jsme z horší kresby podezírali snímač, ale na fotografiích v „syrovém“ formátu RAW je vše v pořádku, ke ztrátě detailů tedy dochází při převodu do JPG. Pochvalu naopak zaslouží setový objektiv 16–45 mm – nejširší ohnisko má v přepočtu 24 mm, což jistě potěší milovníky fotografií krajiny a architektury. Mezi setovými objektivy patří kvalitou k těm nejlepším, což je ale patrné i na ceně.